

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Kfv.I.35.352/2021/6.

A tanács tagjai: dr. Hajnal Péter a tanács elnöke,

Huszárné dr. Oláh Éva előadó bíró,

dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet bíró

A felperes: Felperes1 Cím2

A felperes képviselője: Bolevác és Vörös Ügyvédi Iroda Cím3

név

Az alperes: Nemzeti Adó- és Vámigazgatósága Fellebbviteli Igazgatósága Cím4

cím4-1

Az alperes képviselője: jogtanácsos

A per tárgya: illeték ügyben hozott közigazgatási határozat

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes 17. sorszám alatt

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: a Budapest Környéki Törvényszék 17.K.703.473/2020/14. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Budapest Környéki Törvényszék 17.K.703.473/2020/14. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg alperesnek 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra – 139.993 (százharminckilencezer-kilencszázkilencvenhárom) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Felperes 2019. június 12-én kelt, illetékkiszabásra 2019. június 20-án bejelentett adásvételi szerződéssel a /A/4., /A/5. és /A/8. hrsz-ú ingatlan 1/1 tulajdoni hányadát szerezte meg. Az elsőfokú hatóság felhívására a felperes 2020. április 30-án bejelentette, hogy az ingatlanok terhekkel nem csökkentett forgalmi értéke 11.500.000.-, 11.500.000.- és 11.998.254.- Ft. A bejelentést az elsőfokú adóhatóság elfogadta és az általános, 4 %-os illetékkulcs alkalmazásával összesen 1.399.930 forint visszterhes vagyónátruházási illeték megfizetésére kötelezte felperest. A 2020. szeptember 11-én kelt 5548327339 iktatószámú fizetési meghagyást felperes 2020. szeptember 14-én napján töltötte le.

[2] Felperes fellebbezésében arra hivatkozott, hogy a fizetési meghagyás meghozatalára nyitva álló ügyintézési határidő 2020. január 17-én lejárt, felperes pedig 2020. február 19. és 2020. augusztus 11. között csődeljárás alatt állt. Erről az elsőfokú adóhatóságnak is tudomása volt, figyelemmel arra, hogy egy másik, a 2420918931 ügyszámú (4708316655 iktatószámú) fizetési meghagyásban feltüntették a „cs.a.” jelölést, ezt követően pedig bár elkéshten, hitelezői igénybejelentést is tettek ezen fizetési meghagyásban szereplő összegre.

[3] Alperes a 6420828904 számú határozatával helybenhagyta a fizetési meghagyást. Indokolása szerint a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. tv. (a továbbiakban: Csődtv.) 3. § (1) bekezdés c) pont caa) alpont értelmében a csődeljárásban hitelezőként olyan személy léphet fel, akinek jogerős és végrehajtható bírósági, illetve véglegessé vált és végrehajtható hatósági határozaton vagy más okiraton alapuló, nem vitatott, vagy elismert, lejárt pénz-, vagy pénzben kifejezett vagyoni követelése van. Ez tehát azt jelenti, hogy az adóhatóság csak akkor tud a csőd-, és felszámolási eljárásokban hitelezőként fellépni, illetőleg hitelezői igényt bejelenteni, ha az véglegessé vált és végrehajtható hatósági határozaton alapuló vagyoni követelésről szól. Ebből következően ilyen határozat hiányában az adóhatóság hitelezőként nem léphet fel. Jelen ügyben a fizetési meghagyás kiadmányozására a csődeljárás befejezéséig nem került sor, így megállapítható, hogy az adósságnak nem volt olyan követelése, amelyet be kellett volna jelentenie, illetve amit bejelenthetett volna.

[4] Alperes hangsúlyozta, hogy az ügy tárgya visszterhes vagyónátruházási illeték megállapítása, nem pedig a már lejárt követelés érvényesítése. Jelen ügyben a felperes illetékkötelezettsége az illetékről szóló 1990. évi XCIII. tv. (a továbbiakban: Itv.) 3. § (3) bekezdés a) pontja alapján az adásvételi szerződés megkötése napján, azaz 2019. június 12-én

keletkezett, az adóhatósághoz 2019. november 18-án érkezett meg és az ügyintézési határidő 2020. január 17-én járt le. Nem vitatható, hogy 60 napon belül kellett volna megállapítani az illetéket, ugyanakkor ezen eljárásjogi határidő túllépése az illeték kiszabásához való jog elévülése idején belül nem eredményezi azt, hogy az adóhatóságnak ne kellene az adózó terhére illetéket megállapítani. Az illeték megállapításhoz való jog 2020. szeptember 11-én még nem évült el, a megállapításra sor kerülhetett. A határozatot felperes 2020. november 10. napján vette át.

A kereseti kérelem

[5] Felperes keresetében azért kezdeményezte a bírósági jogorvoslatot, mert alperes olyan követelést kívánt érvényesíteni, amelyet a folyamatban lévő csődeljárás jogerős lezárására figyelemmel már nem lett volna jogosult: a követelés érvényesítésére ugyanis csak a csődeljárás keretei között kerülhetett volna sor. A felperessel szemben a csődeljárást megelőzően, vagy a csődeljárás alatt keletkeztek követelésekre alkalmazni kellett volna a Csődtv. 10. § (2) bekezdés f) pontját, a 20. § (3) bekezdését. A kapcsolódó kommentár alapján a követelés bejelentésére fennálló határidő elmulasztásának következménye az, hogy a hitelező az adóssal szembeni követelését nem érvényesítheti.

Az elsőfokú ítélet

[6] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével elutasította felperes keresetét.

[7] Indokolása szerint nem volt vitás a felek között, hogy az elsőfokú hatóság az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. tv. (a továbbiakban: Art.) 141. § (3) bekezdésében foglalt határidőn túl hozta meg a fizetési meghagyást, de ahhoz nem fűz a törvény olyan jogkövetkezményt, amelyre a felperes hivatkozik. A Csődtv. 3. § (1) bekezdés c) pont ca) alpont nem alkalmazható, mivel jelen illetékügyben a fizetési meghagyás kiadmányozására a csődeljárás befejezéséig nem került sor, így a hatóságnak nem volt olyan véglegessé vált és a végrehajtható hatósági határozaton alapuló követelése, amelyet a Csődtv. 10. § (2) bekezdés f) pontja szerint be kellett volna jelentenie a vagyonszelőnek. Az, hogy alperes később miként érvényesíti a felperessel szembeni illetékfizetési kötelezettséget, nem tárgya a jelen peres eljárásnak, nem változtat az illetékfizetési kötelezettség fennállásán. A jogerős határozaton alapuló illetékkötelezettség végrehajtása, illetve annak érvényesítése nem tárgya a jelen közigazgatási pernek. Jogerős illetékfizetési kötelezettséget megállapító határozat hiányában idő előtti a felperesnek a jogerős határozat meglétét feltételező csődeljárásban való hitelezőkénti fellépésre való hivatkozása.

[8] Az alperes nem sértette meg az Art. (2) bekezdését sem, mert az érintett szerződéseket nem minősítette másként, a felperes által bejelentett összeggel egyezően került megállapításra a forgalmi érték.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[9] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a fizetési meghagyás megsemmisítését kérte, másodlagosan a jogerős ítélet

hatályon kívül helyezése mellett az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára kötelezését indítványozta.

[10] Fenntartotta azon álláspontját, hogy mivel az illetékfizetési kötelezettség 2019. június 12-én keletkezett és ahhoz kapcsolódó igényét az alperes a csődeljárás időtartama alatt nem érvényesítette, arra a későbbiekben, a csődeljárás befejezetté nyilvánítását követően már nem kerülhetett volna sor. Téves az elsőfokú bíróság azon álláspontja, hogy az, miszerint alperes később miként érvényesíti a felperessel szemben kiszabott illetékfizetési kötelezettséget, nem változtat magának a kötelezettségnek a fennállásán. Mivel alperes a csődeljárásban nem jelentette be a követelését, a jogerős csődegyezsége figyelemmel már nem jogosult azt a felperessel szemben érvényesíteni. Az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a következtetésre, nem kell vizsgálni a peres eljárás során, hogy az illetékfizetési kötelezettség megállapítása megfelel-e a Csődtv. rendelkezéseinek. A fizetési meghagyás ugyanis nem csupán megállapította az illeték mértékét, hanem egyúttal a quasi azonnali véglegessé váláson túl minden egyéb feltételtől mentes fizetési kötelezettséget is rótt a felperesre az Art. 62. § szerinti határidő tűzésével, holott az ilyen tartalmú határozat a Csődtv. 20. § (3) bekezdésébe ütközik. Feltéve, de meg nem engedve, hogy az elsőfokú adóhatóság jogosult lett volna a fizetési meghagyás meghozatalára, határozata abban az esetben is sérti a Csődtv. 10. § (2) bekezdés f) pontjában, 12. § (1) bekezdésében, 20. § (3) bekezdésében, valamint az Art. 141. § (3) bekezdésében és az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. tv. (a továbbiakban: Air.) 2. §-ában foglaltakat. Egyébként a fizetési meghagyás alapján az alperes ráadásul be is jelentette hitelezői igényét, csak elkésetten, ezért követelése nem került nyilvántartásba. Ott egyébként alperes éppen arra hivatkozott, hogy fizetési meghagyása véglegessé és végrehajthatóvá vált.

[11] Alperes ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását indítványozta, mert az megalapozott. Kitért arra, hogy a csődeljárásban a 4708316655 iktatószámú fizetési meghagyás, és az ahhoz kapcsolódó másodfokú határozat szerinti kötelezettség lett bejelentve. A jelen perbeli 5548327339 iktatószámú fizetési meghagyással kapcsolatban nem történt bejelentés a csődeljárásba. A másik ügyben a fizetési meghagyás véglegessé válásának időpontjára tekintettel az illetékes adóhatóság élhetett, és élt is a csődeljárásban a hitelezői igény bejelentésével.

A Kúria döntése és jogi indokai

[12] A felperes felülvizsgálati kérelme nem alapos.

[13] A Kúria a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. tv. (a továbbiakban: Kp.) 115.§ (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 108.§ (1) bekezdésének, továbbá a Kp. 120.§ (5) bekezdésének megfelelően a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között, a rendelkezésre állt iratok és bizonyítékok alapján vizsgálta felül.

[14] A csődeljárás és a fizetési kötelezettséget megállapító közigazgatási határozat viszonyát a Kúria építményadó kérdésében már érintette a Kfv.I.35.394/2019/10. számú ítéletében. Az ítélet [28] pontja szerint az adófizetési kötelezettség csak az adót megállapító határozat jogerőre emelkedése, illetve bírósági felülvizsgálat esetén annak eredményét követően következik be. Az építményadó bevallás elmulasztása okán adót megállapító

határozat nem létezett, így a Cstv. 3.§ (1) bekezdés ca) pontja szerint az adóhatóság nem volt hitelező, ezért a Cstv. 20.§ (3) bekezdésében írt tiltó szabály nem alkalmazható. Ezen ítéletben foglalt elméleti alapvetésekkel a Kúria egyetért, attól eltérni nem kíván. A felülvizsgálati kérelemben foglaltakra tekintettel a következőket emeli ki.

[15] Az Air. 74.§ (1) bekezdése szerint az adóhatóság döntése végleges, ha azt az adóhatóság már - az e törvényben meghatározott kivételekkel - nem változtathatja meg. A véglegesség a döntés közlésével áll be. A 74.§ (2) bekezdés a) pontja alapján, ha az adott ügytípusban törvény megengedi a fellebbezést, az adóhatóság döntése véglegessé válik, ha ellene nem fellebbeztek, és a fellebbezési határidő letelt, a c) pont értelmében akkor válik véglegessé, ha a fellebbezés elbírálására jogosult felettes szerv az elsőfokú adóhatóság döntését helybenhagyta vagy megváltoztatta, a másodfokú döntés közlésével. A fizetési meghagyás végrehajthatóságára irányadó az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. tv. (a továbbiakban: Avt.) 29.§ (1) bekezdés 1. pontja, amely szerinti a végrehajtási eljárásban végrehajtható okirat a fizetési kötelezettséget megállapító, véglegessé vált hatósági döntés.

[16] Az Air. 74.§-ának rendelkezései következtében az elsőfokú határozat, a fizetési meghagyás, a felülvizsgálati kérelemben foglaltakkal szemben nem válhatott „quasi azonnal véglegessé”. Az adóhatóság döntése vagy végleges, vagy nem. A perbeli tényállás mellett az alperes, mint a felperesi fellebbezés folytán eljáró másodfokú hatóság határozata a döntésnek a felperessel való közlésekor, 2020. november 10. napján vált véglegessé, és ennek folytán az Avt. szerint végrehajthatóvá. Ebben az időpontban azonban a felperessel szembeni csődeljárás már három hónapja befejeződött.

[17] A Csődtv. 10.§ (2) bekezdés f) pontja szerinti, a csődeljárás elrendeléséről szóló, közzétételre kerülő végzés bejelentésre vonatkozó felhívásának csak az tehet eleget, aki hitelezőként léphet fel. A Csődtv. hatálya alatt hitelező az lehet, akinek a Csődtv. 3.§ (1) bekezdés c) pont ca) alpontjának megfelelően az adóssal szemben jogerős és végrehajtható bírósági, véglegessé vált és végrehajtható hatósági határozaton vagy más végrehajtható okiraton alapuló, nem vitatott vagy elismert, lejárt pénz- vagy pénzben kifejezett vagyoni követelése van.

[18] A 73321/6/A/4., 73321/6/A/5. és 73489/0/A/8. hrsz-ú perbeli ingatlanokhoz tartozóan véglegessé vált és végrehajtható hatósági határozat csak a csődeljárás befejezését követően keletkezett. Így ezen ingatlanok vonatkozásában az adóhatóság nem léphetett fel hitelezőként. A felperes által hivatkozott, más ingatlan kapcsán meghozott 4708316655 iktatószámú fizetési meghagyás – a felek előadása alapján – már a csődeljárás alatt véglegessé és végrehajthatóvá vált, így a hozzá kapcsolódó adóhatósági hitelezői fellépés, és annak esetlegesen elkészett volta, analógiaként sem hozható összefüggésben a jelen perbeli fizetési kötelezettséggel.

[19] A formális hatósági döntés Csődtv. 3.§ (1) bekezdés c) pont ca) alpont szerinti követelménye folytán az adóhatóság nem alapíthatott volna hitelezői igényt az illetékfizetési kötelezettség keletkezésének, azaz az Itv. 3.§ (3) bekezdés a) pontjának megfelelő, 2019. június 12-ei szerződéskötésnek a tényére. A keletkezett illetékfizetési kötelezettség teljesítésének feltétele, hogy azt az adóhatóság az Art. 141.§ (3) bekezdésének megfelelően

határozatában megállapítsa: A vagyonszerzési illetéket, továbbá az Itv. szerint kiszabás alapján fizetendő eljárási illetéket az állami adó- és vámhatóság állapítja meg (kiszabás). Kiszabás hiányában nem lesz hitelezői igényként érvényesíthető pénzbeli követelés. Így az illeték kiszabását, majd annak véglegessé és végrehajthatóvá nyilvánítást megelőzően a felperes kötelezettsége nem hozható összefüggésbe a Csődtv. rendelkezéseivel.

[20] Mivel a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben előadott okból nem volt jogszabálysértő, illetőleg a felülvizsgálati kérelem egyes hivatkozásai éppen a jogerős ítélet megalapozottságát támasztották alá, azt a Kúria a Kp. 121.§ (2) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

[21] *Az illeték kiszabását, majd annak véglegessé és végrehajthatóvá nyilvánítást megelőzően a visszerthes vagyonszerzési illeték alanyának kötelezettsége nem hozható összefüggésbe a Csődtv. rendelkezéseivel.*

[22] *Véglegessé vált és végrehajtható hatósági határozat hiányában az illeték kiszabása során eljáró adóhatóság nem léphet fel hitelezőként az adózó elleni csőd eljárásban.*

Záró rész

[23] A Kúria a pervesztes felperest a Kp. 35.§ (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 83.§ (1) bekezdése alapján kötelezte a pernyertes alperes felülvizsgálati költségének megfizetésére.

[24] A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati illetéket a Kp. 35.§ (1) bekezdés folytán alkalmazandó Pp. 102.§ (1) bekezdése alapján viseli a pervesztes felperes. A Kúria a felülvizsgálati eljárás illetékének alapját az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39.§ (1) bekezdése szerint, mértékét az 50.§ (1) bekezdésének megfelelően állapította meg.

[25] Tárgyalás tartását a felek egyike sem kérte, és mivel a Kp. 117.§ (1) bekezdése a felülvizsgálati kérelem kiegészítését, a 120.§ (5) bekezdése pedig a bizonyítást zárja ki, nem merült fel a tárgyalás tartásának szükségessége. Így a felülvizsgálati kérelmet a Kúria a Kp. 115.§ (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 114.§ (1) bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.

[26] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Kp. 116. d) pontja zárja ki.

Budapest, 2021. október 20.

Dr. Hajnal Péter s.k. Huszárné dr. Oláh Éva s.k. Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró